ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Буянт сумын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/014/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: У.Батчимэг Утас:70432545 Цахим хаяг: batchimegu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/ 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.. 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан... 8
3. ГУРАВ АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 9
5.1 Төлбөрийн акт 9
5.2 Зөвлөмж 9
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ....................................... 11

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.19 № 2/46

танай ____________-ны №____________-т

БУЯН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Н.АЛТАНЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Буянт сумын сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 25 дугаар тогтоолоор тус сургуулийн 29 багшаас 7 багш гүйцэтгэлийн үнэлгээний урамшуулалд хамрагдсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 261,452.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, бараа материал хүлээн авсан байна.

Аймгийн Засаг дарга дансны санхүүжилтээр спорт заалны сантехникийн засвар 18,883.9 мянган төгрөгөөр, сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар дотуур байрны засвар үйлчилгээ хийгдсэн байна.

Сургуулийн бүсийг утасгүй интернэтээр хангах, цахим анги байгуулах санхүүгийн түрээсийн гэрээг 83,163.1 мянган төгрөгөөр байгуулсантай холбоотойгоор өр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН /ТӨГРӨГӨӨР/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**190,109,538.45**	**227,167,495.67**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	56,165,556.75	82,758,651.59
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	56,165,556.75	82,758,651.59
3121	**Төгрөг**	56,165,556.75	82,758,651.59
31211	Төрийн сангийн харилцах	56,165,556.75	82,758,651.59
33	**АВЛАГА**	602,933.95	628,018.95
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	25,085.00
335	**Бусад авлага**	602,933.95	602,933.95
3351	Байгууллагаас авах авлага	300,000.00	300,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	302,933.95	302,933.95
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	133,341,047.75	143,780,825.13
351	**Түүхий эд материал**	1,632,300.00	1,632,300.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,632,300.00	1,632,300.00
354	**Хангамжийн материал**	131,708,747.75	142,148,525.13
35410	Бичиг хэргийн материал	9,626,580.00	10,561,580.00
35420	Аж ахуйн материал	96,776,951.51	97,623,881.51
35460	Хүнсний материал	13,327,706.20	7,084,096.20
35470	Бусад хангамжийн материал	11,757,510.04	26,878,967.42
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,607,312,814.39**	**1,851,473,585.47**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,607,312,814.39	1,851,473,585.47
392	**Биет хөрөнгө**	1,558,112,814.39	1,802,273,585.47
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,536,582,483.32	1,676,101,143.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(289,992,982.36)	(353,221,350.76)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	269,768,651.40	443,691,508.20
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(95,985,890.73)	(158,304,842.97)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	174,989,670.80	254,206,696.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(70,569,620.08)	(91,211,563.90)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,565,730.00	2,970,000.00
39217	Ном	28,041,995.48	28,041,995.48
393	**Биет бус хөрөнгө**	49,200,000.00	49,200,000.00
39301	Програм хангамж	689,500.00	689,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(689,500.00)	(689,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	49,200,000.00	49,200,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,797,422,352.84**	**2,078,641,081.14**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,281,161.08**	**85,271,511.55**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,281,161.08	85,271,511.55
413	**Өглөг**	1,281,161.08	85,271,511.55
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	381,900.00	381,900.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	208,600.00	1,375,850.00
4136	**Бусад өглөг**	690,661.08	83,513,761.55
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	340,034.08	83,163,134.55
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	350,627.00	350,627.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**982,973,269.76**	**1,993,369,569.59**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	982,973,269.76	1,993,369,569.59
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	-	813,167,922.00
51101	Өмч: - төрийн		813,167,922.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	128,365,146.04	325,593,523.87
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	128,365,146.04	128,365,146.04
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	197,228,377.83
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	854,608,123.72	854,608,123.72

6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**984,254,430.84**	**2,078,641,081.14**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,545,393,763.60**	**2,417,783,657.48**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**22,665,663.60**	**294,062,057.48**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	22,665,663.60	294,062,057.48
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	22,665,663.60	294,062,057.48
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	675,200.00	14,833,933.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,990,463.60	17,775,400.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		261,452,724.48
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,522,728,100.00**	**2,123,721,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,455,239,000.00	2,006,354,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,455,239,000.00	2,006,354,700.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	67,489,100.00	117,366,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	67,489,100.00	117,366,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,552,546,743.80**	**2,218,411,666.35**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,552,546,743.80**	**2,218,411,666.35**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,507,474,913.80	2,173,221,366.35
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,105,200,533.99	1,578,230,235.21
210101	Үндсэн цалин	742,149,926.44	958,588,032.13
210102	Нэмэгдэл	312,410,342.55	555,562,343.08
210104	Урамшуулал	50,640,265.00	64,079,860.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	139,282,726.92	197,856,419.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	96,667,320.40	134,888,492.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,618,327.50	15,960,135.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,542,840.56	7,842,550.79
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,412,749.58	8,127,837.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,041,488.88	31,037,402.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	67,996,666.97	112,842,460.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,496,666.97	17,776,350.00
210302	Түлш, халаалт	50,840,000.00	94,193,610.00
210303	Цэвэр, бохир ус	660,000.00	872,500.00
2105	**Нормативт зардал**	48,682,666.00	48,804,400.00
210502	Хоол, хүнс	48,682,666.00	48,804,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,900,000.00	3,250,000.00
210604	Урсгал засвар	1,900,000.00	3,250,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	19,968,200.00	28,646,643.63
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,893,200.00	12,460,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,075,000.00	16,186,243.63
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	124,444,119.92	203,591,208.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,769,434.00	42,885,600.28
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,156,600.00	14,351,450.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,518,085.92	146,354,157.72
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	45,071,830.00	45,190,300.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	45,071,830.00	45,189,510.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	45,071,830.00	45,189,510.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	790.00

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	790.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(7,152,980.20)**	**199,371,991.13**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	2,143,613.30
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	2,143,613.30
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(2,143,613.30)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(7,152,980.20)**	**197,228,377.83**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,545,093,763.60**	**2,156,330,933.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**22,365,663.60**	**32,609,333.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	22,365,663.60	32,609,333.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	22,365,663.60	32,609,333.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	375,200.00	14,833,933.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,990,463.60	17,775,400.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,522,728,100.00**	**2,123,721,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,455,239,000.00	2,006,354,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,455,239,000.00	2,006,354,700.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	67,489,100.00	117,366,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	67,489,100.00	117,366,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,459,320,760.51**	**2,068,238,133.63**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,459,320,760.51**	**2,068,238,133.63**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,406,891,860.51**	**2,019,625,243.63**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,105,696,825.91	1,578,483,339.72
210101	Үндсэн цалин	747,083,562.36	939,010,331.42
210102	Нэмэгдэл	309,819,584.17	571,950,203.63
210104	Урамшуулал	48,793,679.38	67,522,804.67
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	138,393,900.00	197,628,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	94,107,900.00	134,387,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,071,700.00	15,810,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,857,300.00	7,905,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,213,900.00	7,905,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,143,100.00	31,620,600.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	65,589,100.00	112,116,110.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,909,100.00	17,270,000.00
210302	Түлш, халаалт	51,020,000.00	93,973,610.00
210303	Цэвэр, бохир ус	660,000.00	872,500.00
2105	**Нормативт зардал**	28,556,350.00	36,695,800.00
210502	Хоол, хүнс	28,556,350.00	36,695,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,900,000.00	3,250,000.00
210604	Урсгал засвар	1,900,000.00	3,250,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	20,418,200.00	30,928,143.63
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,893,200.00	14,741,900.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,525,000.00	16,186,243.63
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	46,337,484.60	60,523,450.28
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,180,384.60	47,896,300.28
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,157,100.00	12,627,150.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**52,428,900.00**	**48,612,890.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	52,428,900.00	48,612,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	52,428,900.00	48,612,100.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	790.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	790.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**85,773,003.09**	**88,092,799.37**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**31,224,990.00**	**61,499,704.53**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**31,224,990.00**	**61,499,704.53**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	31,224,990.00	61,499,704.53
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	31,224,990.00	61,499,704.53
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(31,224,990.00)**	**(61,499,704.53)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	54,548,013.09	26,593,094.84
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		56,165,556.75
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	56,165,556.75	82,758,651.59

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**128,365,146.04**	1,796,141,191.76
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**128,365,146.04**	1,796,141,191.76
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**128,365,146.04**	1,796,141,191.76
2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**128,365,146.04**	1,796,141,191.76
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**128,365,146.04**	1,796,141,191.76
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	197,228,377.83	197,228,377.83
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**813,167,922.00**	**854,608,123.72**	**325,593,523.87**	1,993,369,569.59

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	2,207,907,500	2,129,737,048
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	2,207,907,500	2,129,737,048
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,156,292,800	2,081,124,948
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,608,786,100	1,578,483,340
210101	Үндсэн цалин	1,069,990,300	939,010,331
210102	Нэмэгдэл	500,740,400	571,950,204
210104	Урамшуулал	38,055,400	67,522,805
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	201,098,000	197,628,400
210201	Тэтгэврийн даатгал	136,746,800	134,387,400
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,087,800	15,810,200
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,043,800	7,905,100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,043,800	7,905,100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,175,800	31,620,600
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	112,116,900	112,116,110
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,270,000	17,270,000
210302	Түлш, халаалт	93,974,400	93,973,610
210303	Цэвэр, бохир ус	872,500	872,500
2105	**Нормативт зардал**	72,826,100	36,695,800
210502	Хоол, хүнс	72,826,100	36,695,800
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,250,000	5,250,000
210604	Урсгал засвар	5,250,000	5,250,000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	45,759,200	44,431,300
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,069,800	14,741,900
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	29,689,400	29,689,400
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	110,456,500	106,519,998
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,310,300	93,392,848
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,146,200	13,127,150
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	51,614,700	48,612,100
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	51,614,700	48,612,100
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	51,614,700	48,612,100
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,207,907,500	2,156,330,143
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	2,057,931,267	2,006,354,700
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,057,931,267	2,006,354,700
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	117,366,900	117,366,110
132001	Орон нутгийн төсвөөс	117,366,900	117,366,110
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	32,609,333	32,609,333
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,833,933	14,833,933
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,775,400	17,775,400
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**56,165,557**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**82,758,652**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	62	62
620001	Удирдах ажилтан	3	3
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	44	44
620003	Үйлчлэх ажилтан	15	15

3. ГУРАВ АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 184,584.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 4,511.0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа [1] -г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Үндсэн хөрөнгө тайланд үр дүнгийн тайланд 2,143.0 мянган төгрөгийн гарз хүлээн зөвшөөр ч бүртгээгүй,
- Үндсэн хөрөнгө бараа материалыг данс бүртгэлд 2,368.0 мянган төгрөгөөр залруулан тайлагнасан,

Залруулагдаагүй 178,166.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчил нь хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал, үлдэх 1,907.1 мянган төгрөгийн алдаанд акт тогтоосон нь тогтоосон материаллагын түвшнээс бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 180,073.3 мянган төгрөгийн 5 зөрчил[2] илэрснээс, 1,907.1 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Тайлант онд хэрэглэсэн сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй 1,327.9 мянга, хүнсний материал зөрүүтэй 579.2 мянган төгрөг нийт 1,907.1 мянган төгрөгийн илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 45 дугаар зүйлийн 45.2-д "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ", 45.2.1-д "нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Төлбөрийн акт тогтоосон

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.2.1 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Хүнс, бичиг хэрэг сургалтын хэрэглэгдэхүүн, тоног төхөөрөмж худалдан авахдаа тендер шалгаруулалт зарлаагүй зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2-т "Энэ хуулийн 31.2-т зааснаас бусад тохиолдолд нийт төсөвт өртөг нь шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээг захиалагч шууд худалдан авч болно” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг шинэчлэн тогтоосон тогтоолын дагуу босго үнээс давсан барааг худалдан авахдаа худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж ажиллах

5.2.2 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллагын данс бүртгэлд бүртгэлтэй газрын хэмжээ, кадастрын зурган дахь хэмжээ зөрүүтэй байгаа илэрсэн нь УСНББОУС-1, УСНББОУС31 Биет бус хөрөнгө АДБОУС 200,2000, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.1.2.2, 7.1..3.4, 7.1.3.5 заалтууд болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны “Журам шинэчлэн батлах тухай” 271 дүгээр тогтоолын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д ‘Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт иргүүлж шийдвэрлүүлнэ.’’ гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газруудыг данс бүртгэлд тусган ажиллах

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс: Залруулсан		Үүнээс: Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Үндсэн хөрөнгө шилжүүлсэн боловч үр дүнгийн тайланд гарз хүлээн зөвшөөр ч бүртгээгүй	1	2,143.0					2,143.0	1				
Үндсэн хөрөнгө бараа материалыг данс бүртгэлд залруулан бүртгэсэн	1	2,368.0					2,368.0	1				
	2	**4 511.0**					**4 511.0**	**2.00**				

6.2 *Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл*

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс: Төлбөрийн акт		Үүнээс: Албан шаардлага		Үүнээс: Зөвлөмж		Үүнээс: Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Үүнээс: Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд хэрэглэсэн сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй 1,327.9 мянга, хүнсний материал зөрүүтэй 579.2 мянган төгрөг нийт 1,907.1 мянган төгрөгийн илэрсэн	1	1,907.1	1	1,907.10					-	-	-	-

Байгууллагын данс бүртгэлд бүртгэлтэй газрын хэмжээ, кадастрын зурган дахь хэмжээ зөрүүтэй	1						1					
Хүнс, бичиг хэрэг сургалтын хэрэглэгдэхүүн, тоног төхөөрөмж худалдан авахдаа тендер шалгаруулалт зарлаагүй зөрчил илэрсэн нь	1	178,166.2					1	178,166.2				
Дүн	**3**	**180,073.3**	**1**	**1,907.1**	**-**	**-**	**2**	**178,166.2**				

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ		**1**			**1**			